

Asia: VN/32455/2023

Hallituksen esitys eduskunnalle työttömyyskassojen tehtävien laajentamista koskevaksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Akava kiittää mahdollisuudesta lausunnon antamiseen otsikon asiassa.

Vaikutusarvioiden perusteella näyttää siltä, että esitetyllä muutoksella ei välttämättä ole saavutettavissa niitä palvelun tai työllisyyden parantumisen hyötyjä, joita sillä on ajateltu olevan. Vaarana on kassojen jäsenmaksujen kohoaminen vailla merkittävää hyötyä työllisyydessä.

Näkemyksemme mukaan kassojen tehtävänä tulee jatkossakin ensisijaisesti olla työttömyysetuuksien maksaminen jäsenilleen. Niihin kerätyt ja kerättävät maksut ja varat eivät saa päätyä palveluiden hankinnan rahoittamiseen.

Esityksessä ehdotettu palveluiden rahoitustapa kassan omilla varoilla ja jäsenmaksutuotoilla on kannatettavaa, mutta kassoihin ennen uudistuksen voimaantuloa kerättyjen varojen käyttöä ei pidä sallia, koska nämä varat on tarkoitettu käytettäväksi pelkästään etuuksien maksamiseen ja siihen liittyvään hallintoon.

Kaikki kassojen jäsenet eivät luultavasti tulevaisuudessakaan halua muuta, kuin mahdollisuuden pääsyyn ansiosidonnaisen työttömyysturvan piiriin. Työttömyyskassan jäsenen pitää jatkossakin pystyä saamaan valitsemastaan kassasta (jonka jäsenyysehdon hän täyttää) mahdollisuuden ansiosidonnaiseen työttömyysturvaan ilman, että mahdolliset uudet palvelut oleellisesti vaikuttavat jäsenmaksun hintaan. Esitämme harkittavaksi ylärajan asettamista sille osuudelle, joka jäsenmaksusta saa mennä uusien tehtävien rahoittamiseen.

Kassan yhteistyö ammattiliittojen kanssa täytyy olla mahdollista. Useat kassan jäsenistä ovat samalla myös liiton jäseniä. Lain pitää mahdollistaa jäsentä koskevien työllistymisen kannalta tarpeellisten tietojen vaihto kassan ja liittojen välillä sekä kassoille palveluiden hankinnan liitoilta niille kassan jäsenille, jotka ovat myös liiton jäseniä.

Esityksessä kannatamme sitä, että palveluiden tarjoaminen on kassalle vapaaehtoista ja palveluun osallistuminen on kassan jäsenelle vapaaehtoista. Kannatamme myös sitä, että palvelut eivät rinnastu julkisiin työvoimapalveluihin, ja että niillä ei ole vaikutusta henkilön etuusoikeuteen.

Esitykseen pitäisi sisällyttää arvioita tai esimerkkilaskelmia siitä, missä määrin uusien palveluiden järjestäminen vaikuttaisi lyhyellä ja pitkällä aikavälillä kassojen jäsenmaksun suuruuteen eri kokoisissa kassoissa.

Taalu Heikki
Akava ry